

Erfaringer med eksportpaller

Af skf Claus Thomsen, Erholm Skovbrug og skovteknikerelev Peter Lindberg Rye-Nørreskov

40 danske producenter af juletræer og grønt kører i dag deres varer frem til læseplads på Erholmpallen, enten løst læsset eller på gartnernes CC - containere. Den omlæsning, der på nuværende tidspunkt sker med disse varer, kan med eksportpallesystemet helt undgås.

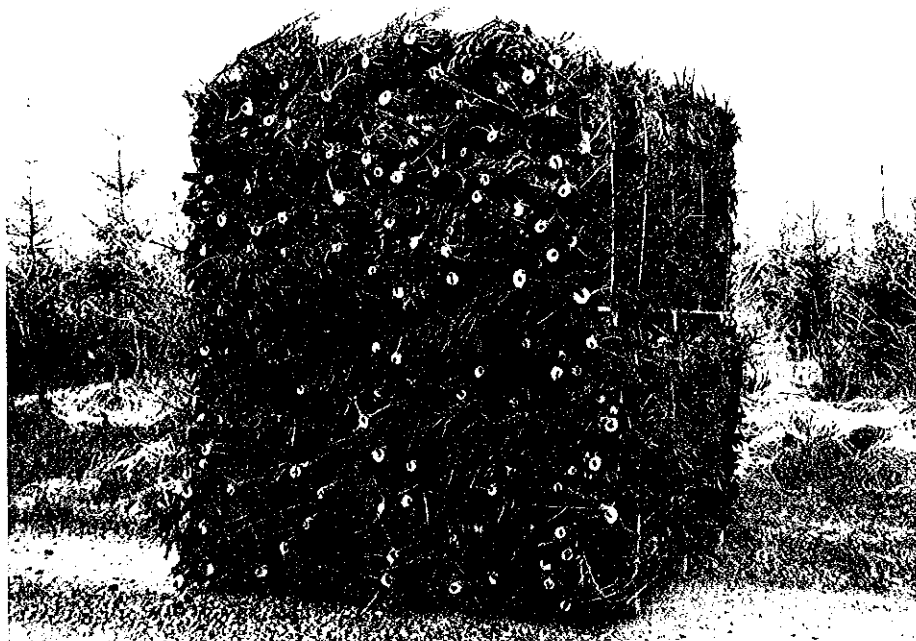
Pallesystem til intern transport hos producenten

Erholmpallen er et udkørselssystem udviklet til transport af juletræer og pyntegrønt. Til systemet bruges en almindelig, middelstor landbrugstraktor med frontvægte. Grundenheden er en palleløfter med hydraulisk topstang og et antal meget robuste skovpaller. Dersom producenten har betydende mængder grønt og juletræer, udvides systemets kapacitet og ergonomiske fordele væsentligt med liften, der gør det muligt at løfte pallerne op til 4,0 m højde således, at varerne lettere overlæsses på lastvogn. Med teleskoplæsser eller truck, kan disse erstatte liften.

Udviklingen af pallesystemet er sket af flere grunde. For det første er der fokuseret på varenes kvalitet. Enhver håndtering af grønt og juletræer forringer kvaliteten både på grund af den rent fysiske belastning, men også på grund af tiden, der medgår hertil. Den meget normale transport med landbrugsvogne fordrer flere medarbejdere, større læsehøjde, betyder mindre fremkommelighed, mere spildtid og kræver, at varerne enten tippe eller aflæsses på anden vis, uden at man igen let kan flytte dem. Med pallesystemet reduceres den normale udgift til transport af grønt og juletræer frem til læsepladsen med op til 50%.

Pallesystem til eksportbiler

Allerede da pallesystemet blev introduceret i 1987, var det meningen, at det ikke blot skulle håndtere varerne løst og bundtvist, men være grundlaget for et egentligt eksportsystem, hvor varerne fragtes komprimeret og afbundet på engangs- eller returpaller gennem de ofte mange handelsled frem til kunderne. Skovpallen fungerer som ramme for den lette eksportpalle, der naturligvis har mål, der passer på moderne lastvognstog. Hidtil har vi på Erholm arbejdet med at læsse paller med grøntbundter og snøre-

de eller nettede juletræer. Pallerne er blevet komprimeret med liften for at gøre de elastiske varer til stabile læseeenheder i balleform. Komprimeringen er nødvendig af stabilitetshensyn, men har den fordel, at eksportbilen kan fyldes helt op fra starten, og et større volumen medtages. Det har dog hele tiden stået os klart, at vi ikke alene kunne udforme et eksportpallesystem. De relativt få læs (12), der hidtil er blevet sendt afsted, har kun fungeret som afprøvninger af den teknik og de komprimerings- og afbindingsmetoder, vi betjener os af. Vi har lært meget heraf og føler os godt rustede til sammen med andre producenter, entreprenører, grossister og kunderne i modtagerlandene at færdiggøre et eksportpallesystem, der på basis af Erholmpallen vil kunne bruges af alle.

I sæson 91 kom vi et stort skridt fremad i denne proces, idet en stor hollandsk mellemhandler, der gennem flere år har interesseret sig for Erholmpallens muligheder, bad sine danske grossister levere rødgranjuletræer komprimeret på paller. Rye Nørskov påtog sig denne opgave. På Erholm har vi ikke tidligere forsøgt at læsse løse træer i eksportpaller og kom-

primere dem. Inden vi påtog os opgaven med at levere udstyr hertil, lavede vi adskillige forsøg. Det blev herefter klart, at de frie grene ville øge bredden af det færdige læs for meget. Vi konstruerede derfor en kasse til skovpallen, hvori eksportpallen kan ligge. Med de flytbare sider er det muligt at bibeholde de ergonomiske fordele, samtidig med at bredden holdes konstant. Komprimeringen vanskeliggøres af kassens sider, og det har derfor været nødvendigt at lave en egentlig komprimeringsenhed - kaldet "Tryk Marie". Det viser sig imidlertid, at Tryk Marie har en stor fordel, nemlig at trykket bibeholdes, således at traktoren efter selve komprimeringen kan frigøres og ikke behøver at afvente afbindingen.

Efter afprøvningserne kunne vi således tilbyde Rye Nørskov transportløsningen, og deres erfaringer hermed beskrives af skovteknikerelev Peter Lindberg, der stod for den praktiske udførelse. På Rye Nørskov.

Praktisk organisering

Når man skal udføre en sådan transportopgave med nye metoder, er forberedelsen vigtig. De overvejelser man gør sig

er mange. Er systemet overhovedet brugbart, er metoden konkurrencedygtig? Hvor meget mandskab skal der anvendes, og er en traktor virkelig nok? Hvad sker der med træerne, når de komprimeres, hvad med de store, der er ca. 3 m? Hvordan reagerer speditøren og kunden? osv.

Vi gik frisk til opgaven og baserede os på de oplysninger, som skf Claus Thomsen havde givet os.

Selve opgaven bestod i at komprimere løse rødgranjuletræer med totalhøjde fra 2,0 til 3,0 m på eksportpaller. Hertil anvendtes følgende udstyr: En Valmet 705 med to dobbeltvirkende hydrauliske udtag, Erholmpallesystemet bestående af lift, 5 skovpaller, 2 komprimeringskasser, det nødvendige antal eksportpaller (letpaller), Tryk Marie samt bånd og afbindingsværktøj.

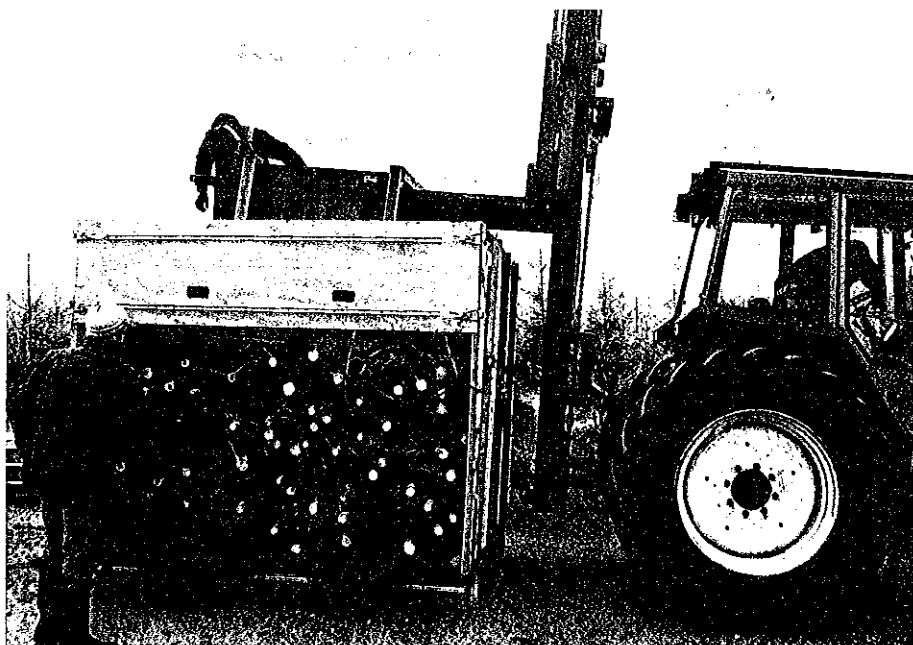
Ud over det tekniske kræves et godt team bestående af 3 mand plus traktorføreren. Arbejdet forløber således:

Udstyret ankommer til arbejdsstedet på vogn efterspændt traktoren og lift. På en jævn skovvej, gerne i forbindelse med et spor hvorpå de færdigt komprimerede paller kan placeres, aflæsses grejet med liften. Det øvrige mandskab forbereder det videre forløb ved at samle komprimeringskasserne, ilægge eksportpaller og påmontere afbindingsbånd.

Selve læsningen foregår derefter inde i kulturen, hvor træerne er udslæbt til spor. En person står på pallen og pakker de træer, som makkeren lægger op til ham. Traktorføreren kan hjælpe hermed eller køre den næste kasse frem i næste spor. Det letter processen betydeligt når udslæbningen er vel planlagt, og træerne ligger i gode bunker på 50 stk og derover. Efterhånden som læsset vokser flyttes siderne, der bestemmer læssets bredde, opad. Træer op til 2,5 m ligger på tværs, medens de relativt få træer op til 3,5 m ligger diagonalt i kassen. Når kassen er fyldt helt op, indeholder den alt efter træernes størrelse ca. 165 træer.

Kassen køres nu ud til fast vej, hvor komprimeringen foregår. På en jævn flade sættes kassen af og kæder, der skal forhindre at siderne trykkes ud under komprimeringen, påmonteres skovpallens opstandere af den 3. mand - "pladsmanden". Traktoren gafler Tryk Marie og sætter den op i pallekassen, hvorefter der komprimeres til den ønskede ballehøjde på 1,25 - 1,35 m. Tryk Marie, der indeholder afbindingsværktøjet, efterlades i kassen og traktoren bringer en af pladsmanden forberedt kasse ud til læssemandskabet i kulturen. Pladsmanden afbinder ballen med 5 bånd og tæller hurtigt og præcist pallens indhold, idet alle stabbene er synlige.

Når traktoren ankommer med den næste

kasse, sættes Tryk Marie herover i, og processen løber således videre. Den komprimerede balle (eksportenheden) løftes ud af kassen og sættes til side.

Læsning på bil

Eksportbilen, som er en trailer uden ruf, ankommer til komprimeringspladsen, og med liften læsses først det nederste lag på 5 paller. Ballerne flettes sammen ved at lastbilen bakker, når pallen er indenfor bilens lad, mens liften stadig fastholder pallen få centimeter over bunden. Der ved glider rodenderne ind mellem hinanden, mindsker pladskravet og giver et stabilt læs. På samme måde pakkes det øverste lag, og lastvognens opstramningsbånd lægges på til slut. Selve læsningen varer 0,5 - 1,0 time alt inkluderet.

Aflæsningen med truck hos modtageren forløber lidt lettere og er afsluttet på 15-30 minutter.

Konklusion

Efter således at have afprøvet eksportpallesystemet har vi her på Rye Nørskov fået positive svar på vore spørgsmål. Efter min opfattelse rummer eksportpallesystemet store muligheder. Det er ergonomisk rigtigt, arbejdsbesparende, optællingen af træerne er lynhurtig og præcis, flere biler kan håndteres indenfor det samme tidsrum og der medgår færre timer til på- og aflæsning.

Fremtid

Mandskabet, der arbejdede med systemet i marken, finder det logisk og rigtigt, speditøren ser mulighederne for at flere køretøjer nu kan anvendes til transporten og tællefejl undgås. Modtageren i Holland har været meget begejstret, og har bedt om at få leveret alle sine træer på denne måde i den kommende sæson. Rye Nørskov vil forsøge at efterleve dette ønske.